

Prechodové jevy 1. rádu, kde obvod má pouze jeden zásobník energie (kondenzátor nebo cívku)

1. Seriový obvod RC. Protože se jedná o seriové zapojení musí vždy platit: $I_R = I_C = I$. Dále musí v každém okamžiku (case "t") platit druhý Kirchhoffuv zákon $U_0 = U_R(t) + U_C(t)$. Za $U_R(t)$ dosadím $RI(t)$.

$$U_R(t) + U_C(t) = U_0 \quad I = \frac{Q}{t} = \frac{\Delta Q}{\Delta t} \quad Q(t) = C \cdot U_C(t) \quad I(t) = C \frac{\Delta U_C(t)}{\Delta t} \quad U_R(t) = R \cdot I(t)$$

$$RC \frac{\Delta U_C(t)}{\Delta t} + U_C(t) = U_0 \quad \text{získáme popis napetových pomeru pomocí diferenciální rovnice}$$

Rešení této rovnice pro neznámou $U_C(t)$ má tvar: $U_C(t) = U_0(1 - e^{-\frac{t}{RC}})$

Urcím řešení pro $U_R(t)$ podle vztahu: $U_R(t) = U_0 - U_C(t)$ za $U_C(t)$ dosadím řešení diferenciální rovnice

$$U_R(t) = U_0 - U_0(1 - e^{-\frac{t}{RC}}) \quad R \cdot C = \tau = \text{casová konstanta odvozená z derivace funkce } \frac{du}{dt} U_R(t)$$

$$U_R(t) = U_0 e^{-\frac{t}{RC}} \quad \frac{du}{dt} U_R(t) = \text{smernice tecny exponenciály v bode t}$$

τ = cas, za který by napětí U_R dosáhlo nulové hodnoty, kdyby jeho zmena (pokles) probíhala stejnou rychlostí jako na počátku nabíjení kondenzátoru přes odpor R . Za cas τ poklesne napětí na odporu o 36,8% (kondenzátor bude nabit na hodnotu 63,2% maximálního napětí).

2. Seriový obvod RL. Protože se jedná o seriové zapojení musí vždy platit: $I_R = I_L = I$. Dále musí v každém okamžiku (case "t") platit druhý Kirchhoffuv zákon $U_0 = U_R(t) + U_L(t)$ a indukční zákon.

$$U_R(t) + U_L(t) = U_0 \quad U_L(t) = \frac{\Delta \Phi}{\Delta t} \quad U_L(t) = L \frac{\Delta I}{\Delta t} \quad U_R(t) = R \cdot I(t)$$

$$RI(t) + L \frac{\Delta I(t)}{\Delta t} = U_0 \quad \text{pro získání samostatné neznámé "I" vydělíme rovnicí "R"}$$

$$I(t) + \frac{L}{R} \cdot \frac{\Delta I(t)}{\Delta t} = \frac{U_0}{R} \quad \frac{U_0}{R} = I_0 \quad \text{rovnice prejde na podobný tvar jako u obvodu RC}$$

$$I(t) + \frac{L}{R} \cdot \frac{\Delta I(t)}{\Delta t} = I_0 \quad \text{získáme popis proudových pomeru pomocí diferenciální rovnice}$$

Rešení této rovnice pro neznámou $I(t)$ má tvar: $I(t) = I_0(1 - e^{-\frac{t}{L/R}})$

Napětí na odporu $U_R(t)$ určíme pomocí Ohmova zákona $U = R \cdot I$, $U(t) = RI(t)$

$$U_R(t) = RI_0(1 - e^{-\frac{t}{L/R}}) \quad RI_0 = U_0 \quad \frac{L}{R} = \tau = \text{casová konstanta odvozená z derivace funkce}$$

$$U_R(t) = U_0(1 - e^{-\frac{t}{L/R}}) \quad \text{získám podobný vzorec jako pro napětí } U_C \text{ v obvodu RC}$$

Urcím řešení pro U_L podle vztahu: $U_L = U_0 - U_R$ (za U_R dosadím řešení diferenciální rovnice)

$U_L(t) = U_0 - U_0(1 - e^{-\frac{t}{L}}) \Rightarrow$ $U_L(t) = U_0 e^{-\frac{t}{L}}$ získám podobný vzorec jako pro napětí U_R v obvodu RC